

Hawel.

Заступник фабрики гнутих меблів „Мазовія“

І так товклися здогади і сплітки, зрештою зрідка, у порожні, не підсилювані нічними джерельними інформаціями, аж по-раптом — кілька днів тому повернули до Варшави з моря польські аргонавти. (Докінчення буде.) **І. Кадри.**

Дорозуміння непольських соціалістичних партій під Польщею.

Варшава, 5. квітня 1927.

З неділю 3. н. м. відбулася в німецькому соймовому клубі у Варшаві інформаційна конференція соціалістичних партій чепольських народів під Польщею. В конференції взяли участь від білорусинів пос. Єремич і пос. Рогуля (Селянський Союз), від німців усі соціалістичні послі. а саме: Кроніг, Цербе, Пінкрад і редактор Кук (з Лодзі), від жидівського „Бунду“ чотири члени центрального комітету під проводом Амтера, від поляків соціалістичних партій (трех членів) під проводом д-ра Гепкера, а лівіця (теж трех) під проводом Буксавма. Від українців взяли участь пос. Мазівка („Сель-Роб“) і ред. М. Матчик (українська соціал.-ред. партія). Конференція застановилася над можливістю співробітництва всіх груп, вибрала окрему комісію для вироблення платформи співпраці та доручила їй скликати до місяця чергову конференцію, що матиме установчий характер.

Ще один убийник.

Арештування Василя Атаманчука під занітом убивства куратора Соціального.

Львів, 6. квітня 1927.

Нижня „Газета Порання“ широко розписується про арештування в Карпатах Василя Атаманчука, у хвилі, як він стався перетити на чехословацький бік. Як лише згадала газета, убивства кур. Соціального доконали члени боевої організації Василь Атаманчук і Михайло Вербицький. Останній уже був арештований данише, а Атаманчук спроваджено шойно тепер до Львова. „Газ. П.“ заповідає, що оба вони дістануть заслужену кару, хоч оба вони до убивства не признаються.

У зв'язку з тим убивством арештовано загалом 8 осіб, членів організації, м. ін. Бадівського, Головінського і брата М. Вербицького. Сам Атаманчук був уже раз у руках львівської поліції, але тоді поліція ще не була орієнтована і його випущено на волю, резервуючи собі його арештування на пізніше. Семе в часі, як він виходив з поліцейських б'юр, мав його чийо пізнати шофер, що віз убийників на вул. Королівську. Це побачив Атаманчук, (тоді він мав псевдонім: Василь Білас) і заховався так, що його арештовано шойно на дніх.

Мирон Зарицький

Правда, краса і математика.

Кожний з нас має менше або більше ясно вироблений погляд на цілі і методи різнородних і спеціальних дисциплін, на які нині з коначності поділилася цілість людського знання; кожна культурна людина цікавиться найзагальнішими і наймаркантнішими здобутками загальнолюдської матеріальної і духовної культури.

І математика стає нераз предметом зацікавлення інтелігентних сфер суспільності, а при тім кожний по своєму розуміє її істоту, кожний в інших мотивах її перебіг, або недоізнане. Звичайно називають математиком того, що скоро і без похибок рахує, та при допомозі знань правильно математичні задачі. Про таку математику, а радше арифметику, не буду нині говорити.

Більше реально призначення математики оснований на її важному принаровленні в техніці, та в інших науках, а передусім у фізиці. Без математики не можна збудувати ні моста ні телеграфу. Кожний загальний закон природи формулюється

*) Є це реферат виголошений на ювілейному засіданні математ.-природ.-лікарської секції Н. І. м. III. у Львові, присвяченому 30-літтю наукової праці д-ра Волод. Лавицького. — Ред.

ИОСИФ БЕЗДЕК

Львів, Панська 16.
Гуртова і детальна
продаж гнутих меблів.

Вибори до міських громад.

Варшава, 5. квітня 1927.

Уряд рішився на протязі найближчих 10 днів видати декрет, що вводить для міських громад Сх. Галичини виборчу ординацію. Ординація ця оснований на куріальній системі, при чому впроваджується четверту курію загального голосування. Розпорядок цей буде аналогічний до виданого свого часу розпорядку в тій справі Польською Ліквідаційною Комісією в 1918 р. для Зах. Галичини. Так у найближчому часі переведеться вибори до самоврядних установ у цілій Східній Галичині. Згідно

з рішенням уряду вибори ці зачнуться в травні ц. р., а скінчаться в липні. Уряд видав цю постанову після вислухання завітів на зідді воеводів. Повища постанову уряду зробити наразі кінець тимчасовій раді м. Львова.

Окремі статуту для Станиславова і Тернополя.

Варшава, 5. квітня 1927.

Мін-ство внутрішніх справ згодилося, щоби Станиславів і Тернопіль мали окремі статуту на зразок Львова і Кракова.

Справа адміністрації у сх. воевідствах.

Варшава, 5. квітня 1927.

Комітет для справ національних меншостей продовжує нині свої наради. Предметом нарад була справа скликання анкети на тему справності адміністрації в

східних воевідствах. Ця анкета, що має відбутися небаром, заявила би в справі повищої теми і розслідила би, які є вимоги населення у відношенні до адм. властей.

Бої у Китаю.

Лондон, 5. квітня 1927.

Наслідком грабежі китайцями японської ділянки в Ганкоу японські моряки стріляли до товпи зі скоростріліз. Було 12 вбитих китайців і кільканадцять ранених. Таймс повідомляє, що японські військові кораблі бомбардували Ганкоу тому, що в японській концесії повторюються грабжі. З Шангаю повідомляють, що 3.000 кантонців переправилися через ріку Янг-Цзі біля Нанкіну. Є чутки, що губернатор Шантунгу уступив із своїми військами в напрямі Чей-Фу.

Демарш Франції у китайського уряду.

Париж, 5. квітня 1927.

З приводу убивства двох французьких місіонерів у Нанкін на припоручення Бріанна вислано демарш пекинському уряду і командантові китайської паденої армії у Шангаю. Демарш домається сатисфакції за смерть французьких горожан.

Більшовицька змова в Англії.

Лондон, 5. квітня 1927.

„Дейлі Мейл“ повідомляє про викриття і аликвдування більшовицької змови, що змріяла до викликання ген. страйку англійських шахтарів. Власті поробили відповідні зарядження.

Держ. переворот на Литві?

Берлін, 5. квітня 1927.

З Ковна повідомляють, що литовська поліція перевела масові арештування в зв'язі з викриттям план. перевороту, який змовники мали перевести вночі з 15. на 16. квітня. Значну част арештованих передано військовому суду. Провідником змови був соц. пос. Іваніс. Його арештовано. Власті в комунікаті заявляють, що змову зліквідовано. Дня 5. ц. м. розстріляно Авр. Меламеда за держ. зраду.

Державний переворот у Румунії?

Париж, 5. квітня 1927.

З нагоди погіршення здоров'я румунського короля тут. преса розписується про династичну кризу в Румунії. Деякі часописи закидають прем. Авереску, що приготував держ. переворот на випадок смерті короля Фердинанда. Задля цього прем. Ав. сконцентрував уже в Бухаресті кілька прихильних йому бригад кінноти, а непевні полки піхоти й артилерії перенесено з Бухаресту на провінцію. Одного зі своїх приятелів іменував Авереску губернатором Бесарабії, іншому видав керівництво залізничою адміністрацією. Так тепер найважливіші становища є в руках прем'єра.

Поміч політичним в'язням.

Розділ дару п. R. M. Baldwin.

Комітет для розподілу дару п. Роджер Н. Б. львівця з Америки для українських політичних в'язнів та їх родин повідомляє, що одержаву квоту 250 ам. доларів розділив так: 1004 зол. 35 гр. поміж 39 родин політичних в'язнів і 1226 зол. 65 гр. поміж 141 політичних в'язнів. Таким чином одержана комітетом сума видана повністю згідно з волею жертводавця. — Комітет.

Драма на селі.

Підволочиська, 5. квітня 1927.

В селі Оріхівцях (пов. Підволочиська) 20-літній Іван Балицький убив 5 стрілами 16-літню Янину Патрілю. Описав вистрілом із револьверу відібрав і собі життя. Причиною цього страшного вчинку було те, що батьки дітями не хотіли згодитися, щоб їх дочка вийшла за Балицького.

Репресії на Білоруси.

Вільно, 5. квітня 1927.

Поліція обізидить білоруські містечка і села та замикає й опечатує сотки лавок „Громади“. Підчас ревізії конфіскує орг. папери, печатки і гроші, зібрали з членських вкладок Арештовано секретарів і діячів повітових комітетів із кругів „Громади“.

Власті замкнули також Білоруський Кооперативний Банк і його відділи в Габові і Пінську. Замкнено цей банк, хоч нема сумніву, що він не був у ніяких взаминах із „Громадою“, а повстав рік скорше як „Громада“.

Біржа.

Гроші.

Долар 8-93 і пів, швейцарські франки 171-69, італійські ліри 42-3, австрійські шлінґи 126-58.

І. Дрекслер і Сини пл. Камітуля 2. КОВДРИ і МАТЕРАЦИ

НОВИНКИ.

— Конфіскація. У вчорашньому числі „Діла“ сконфісковано в чотирьох місцях передову статтю „Без зайвих декораций“ Це 31-а чергова конфіскація в цьому році.

— Почтові складики доулучено до нинішнього числа для улегшення нашим читачам висилки членської вкладки на 1927 рік до Головного відділу Т-ва „Просвіта“ у Львові, а також для есентуальної висилки залеглої членської вкладки за 1926 рік. Річна вкладка до „Просвіти“ вносить 2 зол. від особи.

— Бетовеніацьке свято у Львові. В суботу, дня 9. квітня відбудеться у домі Муз. Т-ва ім. Миколи Лисенка у Львові святковий концерт, зложений виключно з творів Бетовена, який львівська українська суспільність вшанує пам'ять 100-ти роковин смерті одного з найбільших світових мистців. В програму входять: 1-же рідко виконуване у Львові трио D-dur і фортепія, скрипку і чело (т. зв. Quintetto), яке відіграють п. Гала Левицька, Р. Кристальський і П. Ішеничка, а далі ще D-dur соната на фортепія і скрипку і характеристичний український мотиви останньої частини — у виконанні п. П. Штепана і Е. Перфецького. З сольними токами почуємо кілька настроєних пісень Бетовена, які відспіває п. Гала Левицька, а також фортепіяну сонату D-dur і марш C-dur у виконанні п. Гали Левицької, яка вперше виступить у Львові і яку наша львівська публіка знає наразі тільки з дуже прихильних голосів заграничної пре-

в математичних символах; фізик і астроном піддає все математиків нові проблеми, а математик висноує з фізикальних гіпотез логічні конвенції. Ніжкий природник ні технік не обійдеться без пізнання основ вищого рахунку, кожний розуміє велику практичну вартість математики для поступу культури.

Але не кожний знає, що ця твз. прикладна математика, це лиш дрібна галузка математичного знання, та що лише деякі, нечисленні математичні поняття і теорії нашіли до нині принаровлення в інших сферах людської думки. Це правда, що математик ніколи не може сказати, що його навіть найбільше абстрактні міркування не найдуть ніколи практичного принаровлення, так як не міг передбачити грецький математик, що відкриті ним дивні прикмети гіперболі чи еліпси стануть в руках модерного техніка знаряддям до удосконалення засобів комунікації.

Але математик не може оглядатись на ніякі утилітарні цілі при будові своїх ніжних логічних конструкцій. При своїй творчій роботі він бачить перед собою лиш одну ціль, а іменно математику — як науку для науки, мистецтво для мистецтва. І якраз про цю абстрактну, про цю чисту математику хочу дещо сказати.

Хочу іменно скорігувати фатально хибну оцінку цієї науки, що її чується нераз з уст лаяків, які деколи величають її задля прикмет, котих вона зовсім не має, а не до-

бачують її високих цінностей, зна-них лиш математиків.

Багато людей взагалі не признає рації існування чисті математики, так що для математики само існування його науки стає проблемою. Але навіть найбільший противник непрактичних абстракцій подивляється в математиці дві річі, а іменно точне означення понять і абсолютну певність правд, які вона голосить. Кажуть, що математика як наука *par excellence* дедуційна подає лиш осуди очевидно правдиві, та каже лиш про поняття, яких значіння є точно спречизоване в логічних дефініціях. І завидним оком глядять лаяк на математику, який на його думку є одинокою людиною, що має право вимагати від інших беззастережної віри в свої теорему.

Та на жаль *consensus gentium* ще не був ніколи такий далекий від правди, як саме у цьому випадку. І не одного з нас здивує може несподіваний і діаметрально протиний осуд великого сучасного математика і логіка Ресля, який каже виразно, що в математиці ніколи не знаємо, про що говоримо, ані чите, що говоримо, є правдою. Та й не тяжко прийдесть нам перевести аналізу і провітрити цю парадоксальну думку Ресля.

Щоби означити якась поняття, шукаємо до нього поняття з ширшим обсягом, або т. зв. поняття родового і значіння даного поняття розуміємо тоді, коли роз-

міємо значіння цього родового поняття, а до того треба нової дефініції з новим, ще ширшим родовим поняттям. Поступаючи так далі, доходимо якінші до поняття так загальних, що їх взагалі не можна означити.

Наприклад, кажемо, що квадрат — це чотирикутник рівнобічний і прямокутний. Отже, щоби знати, що це таке квадрат, мусимо знати, що є чотирикутник. Кажемо, що чотирикутник це збір точок на площі обмежений чотирма протими. Отже, щоби знати, що це квадрат, треба знати, що таке точка. Але сучасна математика не знає дефініції точки і всі давні проблеми означення цього поняття є хибні. Вправді колиш Евклід казав, що точка це є щось, що не має частей, але він, видно, добре розумів недостаточність такого означення, коли ним у своїх доказах ніде ніколи не послуговувався. Такий ніде ніколи не послуговувався. Такий неозначений поняття є в математиці, багато, н. пр. поняття числа, величини, множини, рівності, порівняння і т. д. Колиж не знаємо істотних неозначених понять, то тим самим не знаємо істотних ніяких математичних понять, які чейже при допомозі тамтих означуємо, і добу рашю має Ресль, коли каже, про математику ніколи не знаємо, про що говоримо. Відповіді на це треба шукати хіба в епістемології і метафізиці, якщо взагалі хто вірить у можливість відповіді на такі проблеми.

(Кішк 6-2)

ПЕРШОРЯДНІ ВУДЖЕННИНИ

на світі, найліпшої якості виключно з непрового мяса поручає Ф.ма

С. Войцеховські

П'єні, вул. Крайніська ч. 1
На провінцію вислав відвототно

си і зі змією про її концертні виступи в Стрию. В той же день також упер-
тливо нову дуже цінну силу, а саме симпа-
тичного віолончеліста п. Петра Пшенич-
ку. Всі вище згадані. Музичним Товари-
ством утворені сили, дають повну запо-
вну, що концерт цей буде (хоча в сиром-
оці ремікс) гідним відзначенням цих
великих поколінь. І єма сумніву, що укра-
їнська громада житиме якнайкраще
на цьому світі, чим зложити доказ своєї
культури і цінності і розуміння яги таких
свят. Це тим більше, що незвичайно при-
ступні ціни уможливають навіть зовсім
неможливим, докремена шкільній молоді,
сповнити цей культурний обов'язок.

— **Україніна.** „Dziewięć Świeć“ ч. 14, з
1. лютого (доплаток до „Przyjaźni“) мі-
стить переклад з народних українських ка-
зок (із Гнатюкової збірки „Лев і комарі“).

— **Перерахування вкладок в ПКО.**
Вкладки платили перед 19. серпнем 1925,
що походять з перерахування повноварті-
стевих заграничних валют на польські
марки, вплачених через консулети або
державні кредитові установи Польщі і
внесених на ошадність в Почтовій Касі
Ошадності, будуть на догадання власни-
ків перераховані на золоті в золоті. Пе-
рерахують їх по курсі 818 зол. за одного
долара, зга. за тушу валюту, перераху-
ють на долари. За час від 1. травня 1924 до
1. листопада 1926 дочислиться до того 3 при-
ці перерахування вкладки будуть сплачені
до 1. листопада 1942 через львівський
княжеский ошадності кожного року в день
1. травня і 1. листопада, починаючи від 1.
травня 1928 р. (Дневник законів ч. 27.
поз. 109). Звертаємо увагу на цей розпо-
рядок нашим емігрантам і їх родинам.

— **Після влому до Ревізіонного Со-
юзу.** У зв'язку з недавнім вломом до
Ревізіонного Союзу українських Коопера-
тивних товариств нас, що ціла вкрадена
сума була забезпечена в Т-ві „Дністер“,
яке вже в цілості виплатило. Це одно-
часно ніхай служить наукою для всіх на-
ших установ, які повинні негайно обезпе-
чити своє майно від вломів в українських
товариствах обезпечень „Дністер“ у Львові.

— **Повстання чужої національності.**
Паризька поліція видала наказ, щоб у
фільмах і театрах не вживали більше сло-
ва „бош“ (bosch), прийнятого від вибуху
війни як образливе означення „німця“
(шось як у нас „шваб“). Цей розпорядок
є одним з наслідків культурної пропаганди
у Франції проти короткозорого шовіні-
зму. Скажемо, коли польський уряд дога-
дається, що офіційно прийнятий ним тер-
мін „русини“, „русини“ на означення укра-
їнського народу також образливий і вра-
жає наші почуття.

— **Кінець „моральної поліції“.** Від
1. жовтня ц. р. шезне в Берліні таз „мо-
ральна поліція“, що мала обов'язок сте-
жити за вуличною проституцією, яка мала
окремі правила. Скасування такої ін-
ституції є наслідком довголітнього досвіду
ріжних установ і організацій, що поліційна
контроль не тільки не причинялась до
акриоріювання моральної гнилі, але часто
гурбою лапою спихала туди невинні жер-
тви, не рахуючись із психологією люди-
ни. Голосною була недавно скандальна
справа молодого дівчини Махав, яка йш-
ла до гробу, завдяки помилці поліції,
і її мама, письменниця, була арештована
за розпусту, тому, що амальовала її
долю в книжці. На майбутнє проститу-
ція в Німеччині піддаватиметься тільки під
закони моралі, згіршення, намови до розпусти,
то-що.

— **Кінець одної Хлестаковщини.**
Від кількох літ водила людей за ніс у
Берліні тасма дана Анастасія Чайков-
ська, яка давала тисячні докази на те, що
її архиважною, наймолодшою донькою
царя. Ційною тепер якесь бюро детекти-
ви ствердило, що вона називається Фран-
цискою Шанковською і крім царської
фантазії не має в собі нічого царського.
Вона повинна би дістати тепер записки
до якогось театру, коли виявила такий
акторський талант.

— **Китайські мумії в Європі.** Один
з найстрашніших наслідків війни є закони,
якими держави хочуть оборонити себе
взаємно перед торговельним суперни-
цтвом: — митові закони. Є економісти та
політики, які віддають доказувати, що ці
„китайські мумії“ шкодять більше власній
державі, як сусідській. Але інші не вірять.
Член англійського парламенту Моррісон
Бел хоче європейським політикам доказа-
ти, що вони помиляються і їздити по ве-
ликих містах з відбитом на що тему. А що
він син практичного народу, то замість
мичних теорій придумав наглядний топо-
графічний модель європейських держав,
з яких кожна обведена муром, такою,
який відповідає точно її митовій охоро-
ні суворості інших. Такий мур змальовує
у грубості пропорції, яка є вислідом со-
місних обчислень. Віденці оглядали цим
діяки, що починають забавку для великих
дітей. Із того моделю виходить, що най-
грубший митовий мур має із усіх держав
Польща: 30 км; за нею йде Мадярина
26. Чехословаччина 23, Югославія 22, Аль-
банія 21, Італія 17, Німеччина 15, Австрія
13, Англія 6. Голандія 5 км. Моррісон
Бел подарує кожній державі, що трима-
ється мита як слайм плота, один модель.
У Варшаві не повинні би прийняти моделю
і таким грубим муром, бо всі знаємо, як
і ми тепло.

— **Спосіб на збільшення населен-
ня** найшвидшим способом французь-
кий парламент який не відіграв журить-

ся, що робити з постійним упадком на-
роду у Франції. Він прийняв закон, що
французькі, видані за чужинців, не тра-
тять свого громадянства, а їх діти, уро-
джені у Франції, є автоматично францу-
зами, хіба що заявлять згодом про зміну
національності. Закон торкається навіть
французьких, які вже давно втратили
своє громадянство через подружжя, коли
приїдуть у Францію на 2-річний побут.
Таким побом Франція матиме що року
приблизно на 100.000 французів, хоча й
мільйони крові, більшіє.

— **З жіноччю рекорд в Вичка**
суктана Абула Гаміда П., княжна Фетіє,
авторка 100.000 фр. річно, як мандарина
представниця одної паризької фірми мод.
У 1915 п. як 15-літня дівчина втекла з гар-
ему в Париж. Там замість суктани най-
шла собі опікуна, який дав їй змогу скін-
чити торговельну академію і вивчити
кілька мов. Тепер вона мандує по бал-
канських країнах, де веде пропаганду па-
ризької моди.

— **Катастрофи.** В Японії новий зем-
летрус. У місті Гітсу завалилось 15 до-
мів. — Два кораблі: англійський „Антор“ і
іспанський „Яїнто“ зударились біля Гіб-
ралтару: „Яїнто“ потонуло, а з ним 18
людей. — У Ясіні (Керешме) згоріло сто-
кілька хат домі. — На лінії Будапешт
— Бухарест зударився поспішний поїзд
із товарним; убитий машиніст і два па-
сажири; кільканаять осіб ранених.

— **Світлова історія.** Ленінградська
офіційна статистика стверджує, що між
кишенковими вуличними злодіями поваж-
не місце займають неолітки і діти; ми-
нудого року було аж 66 дітей нижче 10
літ арештованих за очиснування кишені
прохожих. — Англійський бюджет має за
1926 р. 36 мільйонів фунт. дефіциту; при-
чиною вуглевий страйк. — У Чехослова-
чії було від 1. січня до 19. березня ц. р.
359.551 випадків „еспанки“, з чого 2.254
смертельних. — Один із найбільше відо-
мих мадерських єпископів Оттокар Про-
гаска помер від апоплексичного удару під-
час проповіді в церкві. — Князь Вісмарк,
член німецького парламенту, йде слідами
свого предка і хоче стати дипломатом;
Його прийняв до міністерства закордонних
справ. — Данський уряд признає вдові
по письменникові Брандесові пенсію 3000
кор. — Англійський археолог Фірт від-
крив у Єгипті, місті Саккара, гроби Фара-
онів з перед 5000 літ. — У лондонській
військової арсеналі пожежа спричинила
шкоди на кілька тисяч фунтів. — У Монт-
горнері, місті північно-американ. держави
Алябама, збунтувалось 500 азіатів, почавши
умовлений наступ на сторожу підчас обі-
ду в спільній салі. У кривавій бійці чоти-
риох азіатів застрілили і 12 ранили. —
Приклад паризького Ляндри заразливий:
28 літній фабричний механік Верманд убив
свою жінку і спалив її в кітлі відділу для
центрального опівання.

— **Самободя** ч. 15. містить: Комуні-
кати УНДО. Нова претизія Українського
Клубу. Не дайтеся баламутити! Закон
про збори. Нові кари на бідних. Амери-
канська позичка для Польщі. Ще один
проект „на знищення Русі“. Проти воро-
жого фронту будують наш фронт! Ні
в кут ні в двері. Що чувати з відбудовою
краю? Ми питаємося. Організаційний
рух. Хлібодієць збіговище на селі. „Мно-
гая літа хрункаячої хлібодієщини“. По-
ставив на своїм. Знову відбитий наступ.
Мир чи війна? Що чувати у світі? Но-
винки. Вісти із Збаражчини. Дописи з краю.

— **Передоринаційні іспити** для кан-
дидатів св. Рукоположення відбудуться в
середу 13. квітня ц. р. в 4. год. по пол. в
Дух. Семинарії. — **Деканат Богослов-
ського Відділу.** 1861 1—1

3 львівської опери.

Виступ Голінського в „Гальці“.

Це вже виступ нашого співака в четвер-
тій опері у Львові. Після „Аїди“, „Тоски“
і „Кармен“, в яких п. Голінський виступав
у головних ролях, здобувачи заслу-
жені успіхи й загальне призначення публіки
і преси, відспівав він в неділю поповудні
арію Іонтика в опері Моношкі „Галька“,
яку наша громада знає також з колиш-
ніх вистав театру „Української Бесіди“
під управою дир. И. Стадника. Виступ
Голінського в „Гальці“ можна вважати
одним з найкращих його виступів у
Львові, бо щойно в цій виставі його гра
не відбігала в нічому від його високо-
містських голосових вальорів. Правда,
в характері наскрізь героїчного голосу
Голінського не лежить ця полисова лі-
рична партія, але всеж таки він співав со-
лодко і м'яко, як рідко. Креована Го-
лінським ролі Іонтика була безперечно
одною з кращих, які знає Львів; не диво,
що артиста заспівано гураганом оплесків,
яких не жалувано навіть в середині по-
одиноких актів.

Щож до самої вистави, то вона була
підготовлена слабо. З винятком п. Гор-
боської, що виступала в ролі Гальки і
співала справді гарно, ніхто з інших солі-
стів нічим не вибивався. Стольник (п. По-
пот) має за шорткий голос, щоб міг по-
добатись, а виконавці інших, дрібніших
ролей, з винятком п. Мартіні, не звертали на
себе слуха ніякої уваги. Щодо хору, то
вони рішучо за слабі і не все співали
рівно. Декоративна сторона була, ниде
правди діти, мізерна. Видно, що на по-
повудні вистави управа театру жалув
дати кращі декорації.

Відгуки дня.

„Неувязка“.

Слово це дуже поширене в нашій, ра-
дянській лексиконі, а як по правді сказа-
ти, так а до пуття й не знаю, що воно
значить. Думається мені, що це шось до
чогось не прив'язане, або шось од чогось
одв'язалося. Отже, як на мій погляд, все
те, про що розповідати не дали, бу-
де „Неувязка“, бо хтось від чогось одв'язався.

Одв'язався в данім разі пенсіонер і „герой
праці“ від профспілки. А що з того ви-
ходить — послухайте.

Давайте, не я розказуватиму, а хай роз-
каже сам пенсіонер:

„Шановні товариші! Скажіть, будь ла-
ска, хто я такий? Лікар — він завжди лі-
кар чи молодий він чи старий, що вже
не здукає практикувати; фельдшер — є
фельдшер; швець — швець; столяр —
столяр... А хто я такий?“

Я був 34 роки народнім учителем, і ко-
ли я вислужив пенсію, то мене торік зня-
ли з посади без мого відома й без пого-
дження з спілкою. Де революції 25 років
мене називали — „пан учитель“, десять
років після революції — „товариш учи-
тель“, а тепер офіційно пишуть: „бу-
вущий учитель“. Чому я „бувущий“, я не
знаю, бо я ще живий, я ще маю сили і
змогу працювати, бо мені всього тільки
52 роки!

Дали мені за 34 роки — 20 карб. пен-
сії і кажуть, що я на соціальнім забезпе-
ченні.

Викопав я собі землянку та й живу у
„власній хаті“. П'ятеро дітей моїх не до-
чались, животіють та картоплю жуять.
Худосочні, кволі та часто хворіють. У
дівчинки попуслилися від простуди зуби.
— Звертався, щоб викувати, — лікар
каже, що протези вставляють тільки дій-
сним членам спілки, застрахованим. А хто
мені лікуватиме моїх дітей? Чи їм уже
так і гинути без їжі, без меддопомоги,
без освіти?

А аж 34 роки віддав на виховання чу-
жих дітей!..

Старші мої діти встигли закінчити по-

І ще одно — *pro domo nostra*. Виступи
Голінського стагають до польського те-
атру в більшості українську публіку, яка,
як видно, находити на театр і гріш і час
і — що цікаве! — вміє бути навіть то-
чною, чого не буває ніколи в українських
театрах. На всіх дотеперішніх виставах
з участю Голінського велика саль місько-
го театру була в шості або майже в ці-
лості виповнена і то, як сказано, пере-
важно нашими людьми. Це знак, що який
була у нас відповідна театральна саль у
Львові, то ми могли б без сумніву удер-
жати тут свій постійний театр, бо відпо-
відних мистецьких і музичних сил у нас
доволі. (м.)

Посмертні згадки.

Проф. Володимир Коваль. Дня 21
березня ц. р. упокоївся в Празі по довгій
та тяжкій недугі професор Володимир
Коваль, знаний український учений, публі-
цист, кооператор і горячий патріот.

В. Коваль народився на Волині 1885 р.
в хуторянській родині. По скінченні в Ума-
ні середньої с-г. школи він вступив до
агрономічного відділу київської політех-
ніки, який закінчив у 1912 р. Вибравши фа-
хом с-г. машинознавство, він спеціалізу-
вався при Петербурзькій політехніці і ви-
явив такі здібності, що під кінець тогож
року ми вже побачили його старшим аси-
стенентом Вченого Комітету петербургського
міністерства хліборобства і завідувачим
агрономічним відділом Бюро по с-г. ме-
ханіці при міністерстві. Протягом двох ро-
ків В. Коваль поширює Бюро у величезну
досвідну організацію, збудовану по остан-
нім вимогам, яка працює здебільша по йо-
го власних методах і відрізняє 4 досвід-
них станцій на лісах: в Петербурзі, Серед-
ній Рогатці, Акимовці (Таврія) і Капалюбеку
(Туркестан). Він всюди буває сам, всюди
налагоджує справу, переноситься за тисячі
кілометрів і приносивши свій знаменитий
метод паравійної залізної грунту, який
одним міг би йому здобути безсмертне імя
в с-г. машинознавстві.

Але праця в Петербурзі і блискуча ка-
рієра російського державного діяча не ті-
шить гарячого патріота, який рівночасно
працює в підпольних українських організа-
ціях. Уже в 1915 р. кидає він усе і пере-
носиться до Києва на відновлення, але
незнайому посылу члена Управи Т-ва За-
хідних Земств. І тут він швидко стає го-
ловним керівником; і організує в тяжкі во-
єнні часи постачання с-г. машинами всієї

Кохане, раджу Тобі добре
зачитати
„БІОМАЛЬЦ“
Можна набути
у всіх аптеках і дрогеріях.

чаткову школу і їм дали командировку
до ВУЗ-ів. Але я не маю змоги наїти їх
завести до великого міста, а не те, що
там їх утримувати! От і сидять, бідолашні
та нудьгують!

Захисту й підтримки я не маю ніде, бо
вчитель-пенсіонер механічно вибуває із
спілки і вона (спілка) відмовляється за-
хищати його інтереси. Що я маю робити,
скажіть мені?

Учитель-пенсіонер Юрій Бучинський
Заслав, Шепетівської округи.

Прослухали, що розповів „бувущий“ учи-
тель?

Так от, на мій погляд, у всьому цьому
є велика „неувязка“. Чому, скажіть: 1) В
данім разі учителя, що має сили, здоров'я,
не старого (всього — 52 роки!), чому його
перевели на пенсію? Хіба людина в
52 роки вже не в силі робити? 2) Чому
вчитель-пенсіонер механічно вибувають із
спілки? Що це воно за така чудна меха-
ніка? Неважко коли вчитель перейшов на
соціальне забезпечення — він уже для
спілки тягар? Чи нетрудовий елемент?
3) Неважко пенсіонер-вчитель („бувущий“) по-
збавлений всіх прав (лікування, захист і т.
ін.) членів профспілок?

„Неувязка“. Факт... Чи не можна, щоб
це якнебудь „уважати“? Спілка Робос в
данім разі і „книги в руки“.

(„Вісти“) Остані Вишня

Україні і Білорусі. Він організує величезні
київські майстерні для ремонту с-г. ма-
шин, селекційну станцію на площі 5000 гект.
в Хороших на Полтавщині і за допомо-
гою актора цих рідких, першу українську
мотокультурну станцію в Вобрику коло
Києва. Одночасно, в тяжких воєнних умо-
винах він не кидає національної праці,
старается українизувати установи, якими
кермує (значайно таємно) і навіть на вла-
сну ініціативу за допомогою Ал. Степа-
ненки і М. Єрем'їва засновує в 1916 р. не-
легальний Український Союз, який мав на
меті залучувати постачальні організації
в заліску українцями.

З вибухом революції В. Коваль відіграв
важливу роль при заснуванні Централь-
ної Ради як перший завідувачий фінанса-
ми, правочою як організатор Селоспілки
і найбільшу працю розвивав в кооперації,
де засновує і провадить найбільше укра-
їнське кооперативне підприємство Централ,
яке веде на Україні і за кордоном опера-
ції державного розміру.

З перемогою більшовицько-московської
революції українські ділячі мусять уступи-
ти своє місце більшовицьким здебільша
москалям та жидам і В. Коваль знов
звертається до наукової праці.

В 1920 р. його вибирають професором
та деканом Київської Політехніки та Ки-
ївського Комерційного Інституту. В першій
він викладає машинознавство, а в другому
с-г. кооперацію. Він стає головою Ко-
оперцентру, головою Київського Крає-
ового Правління по досвідній справі та заст.
голови Вченого с-г. Комітету України.

Більшовицька влада не терпить популяр-
них ділячів некоммуністів і після жорстоких
переслідувань чекає вліз з небезпекою для
життя переходить кордон а р. 1921 і че-
рез рік стає на чолі Агрономічного Відділу
Технікума УМСА у Вінсдорфі. Одночасно
працює в лабораторіях берлінської полі-
техніки та по численних фабриках.

В 1924 р. В. Коваль засновує при „Укра-
їнському Слові“ українські курси заочного
навчання і дістає від російської УМСА
ультиматум: приняти українську працю,
або залишити установи УМСА. Він вибає
або залишити установи УМСА, де з ро-
станне і з того часу засуджує себе з ро-
станне на знаних. За короткий час тяжка
матеріальних умов він дістає загострення
дужеї недуги туберкульозу і вибух крові.

Український Соціологічний Інститут у
Празі привозить його уже в дуже необхідного
хві, але не може йому дати потрібні
для життя утримання. Українська Госто-
дарська Академія, який він давний потрібні
як машинознавець і економіст, закликає
тривалі емігрантської боротьби, закликає
перед ним свої дівчі і тим остаточно за-

«уджує його на повільну смерть. Тяжко едукий він змушений працювати день і ніч як письменник, редактор і респондент, щоб вижити подину, але в працькоїмуду п'ясоїні його вистарчає не надовго. Два роки боротьби молодого хоч і вишарпаного організму зі злиднями і на Ольшанському цвинтарі в Празі бачимо нову могилу, яка ховає одного з найталановитіших українських учених, якому доля та людська байдужість дарували лише 42 роки життя.

Літературний хист і працездатність В. Ковалю ринилися його науковим здібностям. Ще студентом він випускає літературно-кооперативний часопис «Засія» і кілька брошур, а яких деякі були преміювані. За час перебування в Петербурзі він випускає низку оригінальних праць з поля с.-г. машинознавства, з яких треба відмітити як епохальну — «Судба деталіного обслуговування праці плугів» (з власним методом папайових залізнок). Одночасно він редагує відомі «Міжквітня Бюро по с.-г. механіці».

По переїзді до Києва В. Коваль засновує і редагує журнал «Машина в сіль. хазяйстві» та «Сільський господар», а крім того співробітничав майже у всіх тодішніх фахових журналах. В останній рік перебування на Україні він випускає дві фундаментальні праці: «Курс лекцій по с.-г. кооперації» та «Плуги». В Берліні він випускає «Деталі машини» в 3 томах, «Курс лекцій по с.-г. машинобудуванню» в 2 томах, «Соціальні підстави с.-г. кооперації» та низку інших. Всього можна почислити до 30 томів його праць, з яких більшість займає визначні місце в українській, а деякі в світовій науці.

В останній час свого життя В. Коваль закінчив «Курс с.-г. машинобудування» і чітка велику працю «Аграрна проблема на Україні», якій надавав велике значення, працю, для якої він присвятив все своє життя. Вже прикутий до ліжка і свідомий близької смерті, він горячково спішився закінчити її і смерть застала його над недописаною сторінкою.

Проводити небіжчика на вічний спочинок збиралася значна група земляків. Були промови і були вінки і від тих, що старалися утримати цю цінну істоту при житті, і від тих, що байдуже дивилися на останню боротьбу. Москва не пустила тіла українського патріота в свою церкву і після відправи в євангелістському костелі цинова труна запала в чужу землю.

Мих. Бремліа.

ОПОВІСТКИ.

Відчит проф. д-ра І. Раковського. Народ і раса відбудеться в неділю, 10. IV. о год. 6. веч. в селі «Української Бесіди» у Львові, вул. Рутівського 4. 22. Вступ за добровільними датками. 1886 1-2

Загальні Збори «Українського Товариства Допомоги Емігрантам з України» у Львові відбудуться в неділю 17. квітня 1927 р. в 9. год. передпол. в «Українській Бесіді» (Народний Дім, вул. Рутівського 4. 22. Якби в означеному часі не явилася антагоністична численність членів, то без огляду на кількість присутніх відбудуться ті самі збори годину пізніше з правом рішення й вибору. — *Виді.*

Звичайні Загальні Збори Союзу Дітя Українського Театрального Мистецтва відбудуться у Львові в п'ятницю, дня 22. квітня ц. р. о год. 3-тій допол. в будинку українського театру (вул. Шашкевича 5). Дневний порядок: 1) Прийняття протоколу з поп. Загальних Зборів, 2) Звіт з діяльності Управи Союзу, 3) Звіт Контрольної Комісії і ухвалення абсолютної, 4) Вибір нової Управи Союзу, 5) Внески і запити. Якщо о год. 3-тій не буде комплексу, то Загальні Збори відбудуться о год. 4-тій допол. з тим самим порядком без огляду на число присутніх. Замісцеві члени беруть участь через умандатованих делегатів. Пригадується, що згідно з § 11. статута членом Союзу перестав бути той, що через 6 місяців не вносить вкладок. Львів, дня 6. квітня 1927. А. Шеремета голова, Л. Квашенко секретар. 1887 1-1

В Т-ва «Зоря». Надзвичайні загальні збори Товариства відбудуться дня 10. квітня ц. р. в год. 10. ранку в львівській Товаристві при вул. Вірменській ч. 25. На порядку зборів: Зміна статуту. Проситися всіх членів обов'язково прийти. — *Виді.*

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ІДЕАЛЬНА ПАСГА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИ** Ігнатівна Львів. 956107-2

МОТОР Сп. Акц. Фабрика Машин, Львів, вул. Боїмів 3, продає на догідних ратах: млинські машини, мотори, турбіни, трансмісії, шовкову газу ітп. Виліває голландські, лущарки. Рифлює нальці. Виконує плани. Технічні поради даром. 1774 3-4

ГОСІВ пенсіонат о двадцяти комах, біля заведення д-ра Тарнавського, приймає гостей з цілим удержанням від 1. травня ц. р. Софія Коржинська. 1784 2-3

ВАЛЬОТРИКС, спричинює буйний поріст волосся. За післяплатою виліває Народна Торговля в Сокалі. 1864 1-1

За редакцію відповідає Василь Мудой.

СВЯТОЧНУ ПРЕМІЮ 2 м. кухонних ручників або 2-метрової фіранки одержить кожний при закупі від 20 зол. з великого транспорту блаватних весняних і літніх матеріалів. **Галицький магазин Повностей, Львів вул. Галицька 15.** 1860 2-3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик, прешіані продає за готівку і на рати від десятих літ з найліпшої сторони зніс-на фірма Іван Сельтенрайх Львів, Марійська пл. ч. 5. 1873а) 1-10

ЛЮКОМОБІЛІ парові, трансмісії, млинські і камінні машини, машини до оброблювання дерева і металів, доставляє: І. Шуман, Львів, Городецька 2 Б. (біля малого театру) телефон 41-47. 1884 1-10

9 зол. коштів будинок у Мандія, Коперника 14. 1773г) 2-2

МАШИНИ до писання першорядних систем, нові і уживані з письмом українським і польським, оказіно продає Ю. Ломач, Сенкевича 9, тел. 28-70. 1883 1-10

ХТО віднабме одну умебльовану кімнату з дозволом співжування кухні? Близькі інформації в Червоній Каліні, Руська 18. 1885 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легінів, серця і жолудка **д-р Фелікс Ган** Львів, Городецька 46. 1878 Переселення Рентгеном. 2-25 Телефон 834.

НАПРАВУ ГОДИННИКІВ, також біжутерії подає фірма Домбровські-Розважескі, Академічна 2. Готель Жоржа, найліпшими фаховими силами по приступних цінах. 1862 2-8

Святочний транспорт, вже надійшов!

НА РАТИ Тел. 15-70
Обує—Одіж—Сукно
порукає українська фірма
РЕГУЛЯТОР
Львів, Ринок ч. 43.

1453 **СВІЙ ВИРІБ!** 10-2
Найліпші паперни до «КАЛИНА» курення з фабрики кооперативу «Будучність» в Тернополі.

ПАРЦЕЛІ

будівельні, фронтіві, містові, здорово і сонячно положені на Ялівці — 2 хвилини від трамваю при личаківській рогаці, на ділці до продажі. 1837 Відомість: 3-3

Інженер Квасневські Львів, Асника 4. Тел. 35-10.

ДІМ ГЛИНЯНОСКИХ КИЛИМІВ площа св. Духа біля Віденської каварні і костела оо. Єзуїтів поручає у великим виборі килими у різних розмірах і десенях від 35 зол. за 1 м.², як також коци, ковдри, капи і фіранки, хідники і смарненську вовну. **Уділяється кредиту на догідних успіхах.** 1882 1-7

ЧЕКОЛЯДА „ОПТИМА“
1673 найліпша 12-2

Подяка.

З приводу смерті мого батька о. Михайла Ясеніського епер. гр. кат. священика, прожившого 95 літ — почувався до обов'язку шире подякувати усім, що віддали покійному останню прислугу. У першій черзі дякую сердечно Іх Екскеленції митрополитові А. Шептицькому за Іх ласкавий труд. Дякую Впр. о. каноніку Товмичу, радникам митр. конс. оо. Євзебіїв Бачинському, Семтишиніві, Ловчині і всім тим оцям, що взяли участь у похоронах могого незабутнього батька. Дякую теж усім моїм близьким і знайомим, що у хвилину важких поспішили мені з допомогою і розрадою, а з особня дякую Ва. резидентові Феліксу Бандурі, який з великим накладом труду зайнявся ласкаво цілим уладженням похоронів. Усім тим як і усім присутнім вірним шире «Спаси Бог» *Ольга Дубернасова, донька.* 1886

„РИЗНИЦЯ“

КООПЕР. Т-ВО З ОБМ. ПОР.

В САМБОРІ. — Складі: САМБІР; ЛЬВІВ, Ринок 43; ПЕРЕМИШЛЬ, Ринок 14. При надходячих Св'ятах Воскресення Хр. поручаємо багато заосмотрені склади всієї церковної утвари: **всі ризи для уніятських і правосл. церков й церковне білля, як:** фелони, дальматики, шалі, суконки на дарохранительниці, стихарі, обрусичники, ручнички, літони, покровці під євангелія, на амвони і тетраподи.

ХОРУГВИ, фани, плащаниці, вити́педія, подушки під служебники, заслони перед **Найсв. Дари.** **ЦВІТИ, вінці, герляни, БУКЕТИ.** **ЄВАНГЕЛІЯ** і **ВСІ ЦЕРКОВНІ КНИГИ.**

Приймаємо старі фелони і євангелія до направи по власній ціні.

ОБРАЗИ, ОБРАЗЦІ, вістарики до ношення, кивоти, хрести процесійні і ручні, патериці, павуки, ліхтарі, ліхтарні до хорого, кадильніці, дароносиці, дарохранительниці, чаші, монстранції, лямпки, ампупки, кадило, світло церковне, віск.

Найліпші ДЗВОНИ з передвоєнного матеріалу під гарантією достарчасмо в найкоротшому часі.

Поручаємо також наш

Склад БЛАВАТНИХ ТОВАРІВ в Самборі, як усякого роду полотна краєві і заграничні, сукна, камгарни на мужеські й жіночі одяги, убрання і реверенди для священників, ковдри, коци, хідники, дивани, фіранки і т. д. **Всі інформації даємо відвортною поштою.**

40 проц. чистого зиску що року роздає «Ризниця» вдовам і сиротам по священниках і бідним церквам.

Дирекція.

Видає Видавничі Спідка «Діло».

З доукарні Видавничі Спідка «Діло». Львів, Ринак ч. 10.